

NORGES VASSDRAGS- OG
ENERGIDIREKTORAT (NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Team klima, miljø og internasjonalt arbeid

Vår dato:	02.10.2026
Deres dato:	17.06.2026
Vår referanse	24/14341-17
Deres referanse:	202320330-221
Vår saksbehandlar:	Jonatan Lindaas

Høyringsfråsegn - Justert søknad for nye kraftverk i Røldal-Suldalsvassdraget

Telemark fylkeskommune viser til oversending datert 16. juni 2026 om høyring av justert konsesjonssøknad for nye kraftverk i Røldal-Suldalsvassdraget. Telemark fylkeskommune har bede om utsett frist for innspel, og denne er sett til 4. oktober 2026.

Bakgrunnen til varselet

NVE vedtok i 2022 at konsesjonsvilkåra til Røldal-Suldal-kraftverka (RSK) skulle reviderast. NVE sende revisjonsdokument og søknad om konsesjon til bygging av fem nye kraftverk i dei same vassdraga, ut på høyring i 2024. Desse vart behandla av Fylkestinget som gav uttalen sin. I 2025 publiserte RSK ei tilleggsutgreiing for villrein. No har NVE teke imot endra søknad frå Lyse Kraft DA på vegner av RSK DA, der søkjer om løyve til bygging av Røldal 2 pumpekraftverk, Kvanndal 2 pumpekraftverk, Suldal 2b kraftverk og Nordmork kraftverk i Ullensvang og Suldal kommunar. I endra søknad er kraftverk Novle 2 tekne ut og det er gjort endringar i Røldal 2 og Suldal 2b.

Rollene og ansvara frå fylkeskommunen

Fylkeskommunen skal bidra til at nasjonale og regionale føringar blir følgt opp i alt planarbeid. Vi har ei rolle som regional utviklingsaktør, planstyresmakt og som planfagleg rettleiar. Uttalen frå fylkeskommunen blir gitt med grunnlag i mål, prinsipp og tilrådingar, slik dei er nedfelte i overordna nasjonale og regionale styringsdokument.

Fylkeskommunen sitt fråsegn til varselet

Telemark fylkeskommune vil nedanfor kommentere på dei delane av planarbeidet som berører ansvarsområda våre.

Regional plan for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Setesdal Austhei (Heiplanen)

Vi støttar Vestland fylkeskommune høyringsinnspelet sitt om villreinomsyn, og gjentek dei tidlegare merknadene våre frå fylkestingsvedtaket i 2024, der vi uttrykte uro for bruken og trekket til villreinen over Holmavatn og Votna. I innspelet vårt frå 2024 vedtok fylkestinget følgjande:

*"1. Telemark Fylkeskommune stør krava om at det vert utarbeida eit oppdatert kunnskapsgrunnlag kring villreinen sin bruk av området, og alternativ til utbygginga. Telemark fylkeskommune forventar vidare at NVE sørgjer for dialog med fagforvaltnings- og styresorgan med ansvar for villrein i den vidare prosessen. **Dette for å sikre at tiltaket kan gjennomførast i tråd med retningslinjene i Heiplanen og oppfyller kriteriet for ikkje å medføre vesentlege negative verknader for villreinen.**"*

«2. Telemark fylkeskommune ber om at det blir stilt krav til å setje av midlar til villreinfond.»

Vi understrekar at tiltaket vil vere i strid med retningslinjene i Heiplanen dersom det medfører negativ påverknad på villreinen.

Den justerte søknaden frå Lyse Kraft representerer ei forbetring i forhold til den opphavlege søknaden, blant anna gjennom reduserte inngrep i Valldalen og funksjonsbaserte vilkår for Holmavatn. Det er likevel fleire ting som vi meiner ikkje er bra nok.

Vi opplever at samla belastning er mangelfullt vurdert og at føre-var-prinsippet ikkje blir følgt av Lyse Kraft. I regional plan for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Setesdal Austhei, Heiplanen, er det egne retningslinjer for kraft som seier at nye eller utviding av eksisterande kraftverk bør unngåast. Det er berre unntak for tiltak som ikkje inneber vesentleg negativ betydning for villreinen. I tilleggsrapporten frå Naturrestaurering AS er det lista opp ei rekke med påverknadsfaktorar, men ei konkret vurdering av samla belastning verkar å mangle. Både regional plan og naturmangfaldlova stiller krav om vurdering av samla belastning. Vår oppfatning er at Lyse Kraft underspiller behovet for ei heilskapleg vurdering og dermed også mildnande tiltak.

Som ein del av dette er Votna si betydning for arealbruken til villreinen undervurdert i søknaden. Dette området er heilt sentralt for moglegheitene for trekk mellom Hardangervidda villreinområde og Setesdalsheiene. Det er i søknaden peika på eit par ting som vi meiner gjer at ein feilaktig undervurderer Votna si betydning for trekk mellom villreinområda. Det er teke høgde for at E134 er ein urokkeleg barriere for villreintrekket, og at CWD- situasjonen gjer at ein ikkje ønskjer trekk mellom villreinområda, men dette er eit kortsiktig perspektiv. Det er vedteke reguleringsplan for ny tunnel langs E134 og CWD-situasjonen på Hardangervidda med isolering er ikkje førespegla å vare for all framtid. Det betyr at det reelle 0-alternativet må ta høgde for eit funksjonelt trekk over Votna.

Tilleggsutgreiinga beskriv at det er uvisse rundt påverknadene på isforhold. Det betyr at ein skal ta mildnande tiltak på alvor jf. føre-var-prinsippet i naturmangfaldlova. Moglege mildnande tiltak er beskrive i tilleggsutgreiinga, men verkar ikkje å vere vidareført i Lyses nye forslag om Votna. *Dette bør vere eit krav frå NVE.* Lyse meiner at mildnande tiltak på Votna har avgrensa effekt, men det er berre i eit kortsiktig perspektiv, der ein ikkje reknar med ei opning av trekk mellom Hardangervidda og Setesdalsheiene og ein E134 i tunnel. Ein vilkårsrevisjon bør ha eit langsiktig perspektiv.

Når det gjeld Holmavatn er det bra at Lyse Kraft har operasjonalisert tilrådingane frå tilleggsutgreiinga gjennom dei funksjonsbaserte vilkåra som blir foreslått. Det er lista opp moglege vilkår, men ikkje fastsette vilkår. Likevel meiner vi det burde vere visse krav til desse vilkåra. Det burde presiserast kven som skal overvake islegginga og kva slags verdier ein skal operere etter. Her bør vurderingane byggje på føre-var-prinsippet og villreinfaglege forvaltningsaktørar bør vere kopla på.

Telemark fylkeskommune gjentek dei tidlegare merknadene våre om:

1. Behovet for oppdatert kunnskapsgrunnlag om bruken til villreinen av området.
2. Dialog med fagforvaltningsorgan for villrein (inkl. Villreinnemnda).
3. Avsetning av midlar til villreinfond.

Vi understrekar at samla belastning er mangelfullt vurdert, og at føre-var-prinsippet ikkje blir følgt av Lyse Kraft, i tillegg meiner vi at premissen om at mildnande tiltak på Votna vil ha avgrensa effekt er vurdert feil. Votna si betydning for trekken til villreinen er undervurdert i søknaden. Ny Dyrskartunnel vil gjere Votna til ein kritisk trekkpassasje, som også er skissert i tilleggsutgreiinga, og ein bør vurdere mildnande tiltak på nytt. Funksjonsbaserte vilkår for Holmavatn bør vere baserte på nyaste kunnskap og bør inngå som bindande konsesjonsvilkår. Ein bør sikre overvaking av isforhold og trekken til villreinen, med tilstrekkeleg involvering av villreinfaglege aktørar.

Med helsing

Cathrine Nedberg
Teamleiar
Klima, miljø og internasjonalt

Jonatan Lindaas
jonatan.lindaas@telemarkfylke.no

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes utan signatur.